

fremfat af Rigsdagsmanden for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Lindberg). Men jeg skal paa den anden Side yttre, at man jo maa begynde paa et Arbejde, førend det kan fuldendes, og jeg skal derfor, som ogsaa den ærede Rigsdagsmand yttrede for sit Bedkommende, foreløbigt tage denne Lov, stolende paa, at det ikke vil vare længe, førend man vil faae Fortsættelsen af, hvad der ved den bliver paabegyndt. Vi have jo nu en Skoledirecteur, som man i den Henseende kan stole paa, og han vil vistnok ikke lade vente paa sig, men vise sig i sine Frugter mere og mere, naar hans Tid er dertil. Jeg skal dernæst i al Almindelighed yttre, at de Forandringer, som dette Lovforslag viser, at der ere gjorte i det tidligere bekendte Udkast fra Ministeriet, forekomme mig saa at sige alle at være Forbedringer. Det var omtrent de Punkter, der fandtes i det forrige Udkast, men som ikke findes her, der mest stødte mig, da jeg saae dette Udkast, og det har derfor glædet mig at see de Forandringer, der ere foregaaede i det, saaledes som det nu foreligger. Dette er en Hovedbetragtning, jeg vil gjøre gjældende. Jeg skal nu tillade mig kortelig at yttre mig angaaende enkelte væsentlige Punkter i Forslaget. Naar der omtales deri, at der skal indrettes en ny Skolestue, hvor Børneantallet i et Skoledistrict naaer en vis Størrelse, da er jeg ganske enig i, at man kan komme til at indfranke Antallet i den egentlige Skole paa en billigere og henstigtsmæssigere Maade, navnlig som det er antydet, ved at lade en Skolelærer eller En eller Anden, være sig enten Ung eller Gammel, i Sognet overtage de yngre Børns Undervisning; men dette troer jeg ikke, at man her behøver at opholde sig ved, thi det er allerede tilladt og vil ikke være forbudt, naar Loven kommer ud. Naar der i et Skoledistrict er et saa stort Antal Børn, at man efter denne Bestemmelse skal opføre en ny Skole eller ansætte en Anden-Lærer, saa staaer det allerede efter de nu gjældende Bestemmelser til Beboernes Raadighed, navnlig efter Loven af 2den Mai d. A., at sætte deres yngre Børn hen til en saadan Mand eller Kone, som her er omtalt, og lade dem undervise der i de første 2 à 3 Aar. Derved bringes Børneantallet i den

egentlige Skole ned under det, der her er sat som det højeste. Det er altsaa Noget, som man ganske rolig kan overlade til Communerne selv, og de ville, da de have Raadighed dertil, vistnok ogsaa finde paa at gjøre det. Der er et Punkt, som vel er noget formildet i dette Udkast fra det tidligere, men som det forekommer mig, at der endnu kunde foretages en Forandring ved til det bedre, og det er nemlig, hvor det er bestemt, at de nuværende Skolebygninger, hvor de ikke i Gæt og Alt svare til den Fordring, som i Lovforslaget er opstillet for nye Skolebygninger, skulle omdannes saaledes, at de kom til at svare dertil. Det har forekommet mig tidligere, og det forekommer mig tildeels endnu, at der kan være Fare for, at Communer, der, endogsaa i de allerseneeste Aar, have anvendt Beføstninger paa at bygge en Skole eller indrette en Skolebygning, kunde meget hurtigt igjen komme til at ombygge eller omdanne disse paa Grund af, at de kunde savne en eller anden af de Egenheder, som her er Tale om, hvilket jeg dog mener vilde være en stor Ubillighed, naar Bygningen forøvrigt maatte befindes at være henstigtsmæssig og brugelig. Det forekommer mig derfor, at der maatte være en større Garantie for saadanne Communer med Hensyn til dette Punkt. Det forekommer mig, for at jeg skal nævne, hvorledes jeg mener, at dette kunde afværges, at det var rigtigst, at man lod det blive Skoleraadet, der havde at bestemme, hvilke Skoler der skal ombygges, og hvilke der ikke skal ombygges. — Det er ogsaa en Forbedring, at man ikke ved denne Leilighed igjen har adskilt Kjøbstad og Land, som det var i det tidligere Udkast, men at man her indretter Skoler for Kjøbstad og Land. Det lader til, at det skal gaae overordentlig langsomt med denne nærmere Tilslutning mellem Kjøbstad og Land, idet man synes at frygte den saa meget. Vi have endnu kun et enkelt Tilfælde, hvor denne Samvirken er kommen tilstede; det er med Hensyn til Udredning af Heste; der seer man, at Kjøbstadernes Afsendinge og Amtsraadet meget godt kunne komme ud af det sammen. Efter dette Lovforslag ville de ogsaa komme sammen. Det er altsaa om Heste og Børn, man for Diebliffet kan forliges; men man